

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นการศึกษาเรื่อง “สถานะทางกฎหมายของการกระทำของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน” มีความมุ่งหมายที่จะศึกษาว่าการกระทำต่างๆของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินมีสถานะทางกฎหมายอย่างไร สืบเนื่องจากคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินเป็นองค์กรตามรัฐธรรมนูญที่มีความเป็นอิสระที่เรียกกันว่า “องค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ” จัดตั้งขึ้นเป็นครั้งแรกตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2540 เพื่อทำหน้าที่ในการตรวจสอบการเงินแผ่นดิน และเพื่อให้บรรลุเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญจึงได้บัญญัติให้คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินมีความเป็นอิสระและเป็นกลางในการปฏิบัติหน้าที่และยังให้ความอิสระในการบริหารงานบุคคล การงบประมาณ การปฏิบัติงาน และการดำเนินการอื่น โดยให้รัฐสภาตราเป็นกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ ซึ่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดินพ.ศ.2542 ได้บัญญัติให้คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินมีอำนาจหน้าที่ต่างๆทั้งอำนาจในการออกกฎเกณฑ์ที่มีผลบังคับใช้เป็นการทั่วไป อำนาจทางปกครองในการบริหารสั่งการ และอำนาจในการวินิจัยชี้ขาด

จากการศึกษาแนวความคิดเกี่ยวกับการกระทำของรัฐ รัฐธรรมนูญ กฎหมาย ระเบียบ และอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ตลอดจนปัญหาที่เกิดขึ้นกับคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินและองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญอื่นๆ ผลการศึกษาพบว่าคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินกระทำการต่างๆมีลักษณะที่หลากหลายทั้งลักษณะที่เป็นการกระทำทางปกครอง ประเภทปฏิบัติการทางปกครอง กฎ และคำสั่งทางปกครอง และที่ไม่อาจจัดเป็นการกระทำทางปกครองประเภทดังกล่าว อย่างไรก็ตาม การกระทำเหล่านั้นก็ยังเป็นการกระทำของฝ่ายปกครอง ซึ่งการกระทำของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินไม่ว่าจะเป็นการกระทำทางปกครองหรือการกระทำอื่นใด ต่างก็เป็นการกระทำโดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ.2542 อันมีลักษณะเป็นการกระทำขององค์กรของรัฐฝ่ายบริหารประเภทองค์กรฝ่ายปกครอง แต่การดำเนินงานของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินที่ผ่านมาประสบปัญหาทางข้อกฎหมายหลายด้าน เนื่องจากการบัญญัติกฎหมายที่ไม่ชัดเจนและการบัญญัติกฎหมายที่ขัดหรือแย้งกัน ส่งผลให้การตีความเกี่ยวกับการใช้อำนาจในการวินิจัยความผิดวินัยทางงบประมาณและการคลัง และอำนาจหน้าที่ในการตรวจของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินเกิดปัญหาในทางทฤษฎีและในทางปฏิบัติ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จึงได้เสนอข้อสังเกตทางกฎหมายที่สำคัญและแนวทางการแก้ไข ปัญหา โดยเห็นควรแก้ไขบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการ ตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ.2542 และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องตามที่นำเสนอไว้ในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ และ ในระหว่างการจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ได้มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 เมื่อวันที่ 24 สิงหาคม 2550 โดยรัฐธรรมนูญฉบับนี้ได้บัญญัติวิธีการสรรหาและ การเลือกคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินและผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน อำนาจหน้าที่ของ คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน องค์กรที่ทำหน้าที่วินิจฉัยการดำเนินการที่เกี่ยวกับวินัยทางการเงิน การคลัง และการงบประมาณ และองค์กรที่มีอำนาจหน้าที่ชี้ขาดข้อพิพาทเกี่ยวกับคำวินิจฉัยวินัย ทางการเงิน การคลัง และการงบประมาณ ให้มีความชัดเจนขึ้น และได้บัญญัติให้ดำเนินการ ปรับปรุงพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญเพื่อให้เป็นไปตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญนี้ ดังนั้น จึงเป็นอำนาจหน้าที่ขององค์กรที่เกี่ยวข้องที่จะต้องดำเนินการปรับปรุงพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดินให้เป็นไปตามเจตนารมณ์และบทบัญญัติ รัฐธรรมนูญฉบับนี้ต่อไป